

MAGYARÁG

Nyomda és kiadótulajdonos: VI. EVFOLYAM 212 szám.
Pásztor Ede cég 1937. augusztus 1. Vasárnap

Ara 1 lej

FIGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség Páris mellett

PARIS, július 30. Páristól mintegy 20 kilométerre Villeneuve állomáson borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. Hibás váltóállítás következtében kisiklott egy gyorsvonat mozdonya. A postakocsi 30 méterre ugrott ki a sinekről és maga után rántotta a személykocsikat.

A romok alól eddig 50 halottat huztak ki.

de a halálos áldozatok száma sokkal több. A mentési munkálatok azonnal megindultak. Chautemps miniszterelnök a szerencsétlenség színhelyére utazott.

Oroszország rendkívül merev választ adott az angol javaslatra

Páris, július 30. A Havas-ügynökség bilbaoi jelentése szerint a biscoiai szakaszon a köztársaságiak támadást intéztek Nevara és Castroseln községek ellen, amelyeket a nemzetiek három héttel ezelőtt foglaltak el. A köztársaságiak támadását a nemzetiek repülőgépei és gépfegyverei feltartóztatták. A milícia nagy veszteséggel vonult vissza.

Salamancai jelentés szerint a svájci kormány elismerte a burgosi nemzeti kormányt.

A Havas-ügynökség római jelentése rendkívül nagyfontosságúnak mondja Chamberlain angol miniszterelnök és Gradiolasz külügyminiszter legutóbbi megbeszélését.

Az angol közvetítő javaslatra csütörtökön délig 15 válasz érkezett be. Németország és Olaszország bizonyos feltételekkel elfogadták az angol tervet.

ÁRULÁS

A kínai csapatok meglepően tartják magukat. Ha árulás nem történik, nem is sikerül elfoglalni Pekinget sem. Ugy látszik, a kínai nép váratlanul ráébredt arra, hogy ha a maga erejére támaszkodik, meg tudja védeni országát. Az a fontos, hogy a hadsereg, mely az ország határait védi, csakugyan tudatában legyen annak, hogy otthona áll a háta mögött, melyet meg kell védenie. A kínai ipar és föld urainak tudniuk kell, hogy egyik nép sem verzik el azért, hogy rabszolgaságát védelmezze.

A szovjetválaszt az esti órákban nyújtották át a benemavatói bizottság titkárnak. A Szovjet elvben elfogadja az angol javaslatokat, de fontos fenntartásokkal. El a hadviselő felek elismerése és a tengeri és szárazföldi ellenőrzés kérdésében.

Nankingi hírek szerint:

A kínai csendőrök árulása miatt kellett feladni Pekinget

Nanking, július 30. A pekingi helyzet alakulása mély benyomást keltett Nankingban. A központi kormány tagjai szünet nélkül tanácskoznak. Nankingban úgy tudják, hogy Pekinget azért kellett feladni, mivel a csendőrök Sziyu-San tábornok vezetése alatt fellázadtak és összeajtszottak a japánokkal. A harminchetedik kínai hadosztály az új helyzet miatt kénytelen volt ismét kiurítani Langfant, Fengtajt és Tungcsatu is. A harcok Peking és Tiencsin között mind jobban

Szovjet felfogás szerint a hadviselő jog elismerése csak akkor lehetséges, ha valamilyen külföldi önkéntes és a marokói mörök is eltávoztak Spanyolországból és ezt egy nemzetközi bizottság megállapította.

kiszélesednek. A japán csapatok Pekingtől délre csaknem felmorzsolgatták a 38-ik kínai hadosztályt. Pekingben a lakosság attól tart, hogy a japánok ígéretük ellenére bombázni fogják a várost. A külföldiek a követségi negyedbe menekültek.

Sanghai, július 30. Sun-Fo a nankingi törvényelőkészítő hivatal főnöke, csütörtökön a saját képviselői előtt azt mondta, hogy ma Kína egyetlen számbavehető barátja Szovjet-országnak.

Tífuszbacillusokat akartak terjeszteni a felkelők között

Páris, július 30. A Journal jelentése szerint a paplonai nemzeti hadbírószék halálra ítelt két francia állampolgárt, mert tífusz és egyéb betegségek bacillusait hozták magukkal a nemzeti Spanyolország területére, hogy járványok keltésével csökkentse a nemzettek harci képességét. A két franciát mindjárt azután fogták el, hogy átlépték a határt. Kihallgatásuk során beismerték, hogy bacillusháborút akartak indítani.

Négyszemközt

Galatiban hatalmas tűz támadt egy felrobbant lámpa miatt. Nem tartjuk időszerűnek megnevezni a gyártmányt. Nem fontos. Nem lényeges most az ellenlámpának kedvezni az esettel kapcsolatban, de maga az esemény eléggé nyomós példa arra, hogy az ország tűzrendészeti intézkedései nem éppen korszerűek s sok kívánni valót hagynak maguk után. Nemcsak ez a lámpa, hanem más tűzesetek is bizonyítják, hogy ebben a kérdésben sok mindennek kell még történnie. A lámparobbanásból keletkezett tüzvész például már a harmadik a héten. A belügyminiszteriumnak kötelessége lenne a kérdéses lámpagyár vagy képviselőt rak tárárt felülvizsgálni s azonnal intézkedéseket tenni: vagy kivonni a lámpákat a forgalomból, vagy tűzrendészeti szempontból kijavításukat megstírgetni. Ez volna a feladat. Volna. Ha nem volna a belügyminiszterium állandóan politikai kérdésekkel elfoglalva. Nemcsak politika a belügyminiszterium feladata.

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint: Változó felhőzet, a hőmérséklet különösebb változása nélkül.

Bacillusháboru

Franco csapatai lefogtak egy franciát, aki állítólag bacillusokat csempészett a nemzeti állásokba. A bacillusháboru, mint tudjuk, nem újszerű ötlet. Bacillusokkal irtották ki a távolnyugaton az indiánokat is, de nem tételezhető fel egyetlen hadseregről sem, hogy olyan területen, melyen saját otthona áll, ahova csak vissza akar költözni, kutakat mérgezzen meg. Ezek az átlátszó mesék ma már azonban elvesztették hatásukat. A hazugságöl és a rágalom olyan bacillus, mellyel annyit oltottak már bennünket, hogy immunisak letünk.

A rumba ajándék-akciónk huzásának 4-ik 100 szerencseszáma

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj Napoca.

A nap kérdése

A politikai berkekben erősen tartja magát az a hír, hogy Ofelsége hazaérkezése után a kormány beadja lemondását. A pártok nagyban készülnek a nagy eseményre. Mindegyiknek elő kellene állnia valami komplett politikai programmal, de ebben a tekintetben, igen szerényen viselkednek. Mindössze annyit tesznek meg, hogy a kisebbségek ellen tesznek meg egy kijelentést. Mintha ez volna az egyetlen és egyáltalán létező teendő. Nem így van. Az a párt kerül az érdeklődés homlokterébe, amely gazdaságilag is színt vall. Hajlandó-e a karteruralmat megszüntetni? Hajlandó-e szabadabb vámpolitikával a kereskedelem fellendülését előmozdítani? Hajlandó-e a konverzió kérdését rendezni? Hajlandó-e a kontingentálási visszaéléseket megszüntetni? Hajlandó-e más szesz törvényt, más adórendszert hozni? Ezekre a kérdésekre válaszoljon az a kormány, mely azt ambicionálja, hogy csakugyan a népbizalom emelte a hatalomra.

PARDON

AHOGY mondani szokás — regényt irt az élet. Emlékeztet még, hogy Gedeon Veronika, a szép amerikai reklámmmodell gyilkosát egy fiatal magyar újságíró és egy 19 éves lengyel leány nyomozták ki. Mint Newyorkból jelentik, a két fiatal ember nyomozás közben egymásba szeretett és — némsokára meg is lesz az esküvő. Amerikában szeretik az ilyesmit s a fiatal párnak már is biztosítva van a tejbe-apriani valója.

NEM igaz az a közmondás, hogy az ember megvakul, ha szerelmes, hanem fordítva áll a dolog. Ha az ember megvakul, könnyen szerelmes lesz. Nemrég olvastam egy horvát statisztikát, hogy a születések legnagyobb száma január-februárra esik. Ami élénken bizonyítja, hogy egy bizonyos időszakban nagyobb a kerítő erő, mint egy másikban. De kell erről beszélnem? Mily gaz elmentmondás van a költészetben, mely Egyről beszél, — Egyetlen Egyről, de elhallgatja, hogy azt az Egyetlen Egyet csak adott körülmények között találhatta oly Egyetlen Egynek. Más szituációban — ez is előfordulhat — egyenesen visszatámasztónak tűnhet fei ugyanannak a Romeonak — ugyanez a Julia.

Kell erre bizonyíték? Ha nem így volna, nem volna kiábrándult szerelmes a világon. Ki tudja, hogy Julia, aki — valljuk be — egy kicsit sokat nyafog ott az erkélyen, nem hatna-e később kiábrándítóan Romeora?

Lebontják a félezeréves déji Rákóczi-házat, melyben Ardeal történelmének egyik ismeri fejezete játszódott le

Dej, július 30. Dejen a csön-des Someş melletti kispiacra, az alsósétátér bejáratánál egyemeletes, komor magános szürke kőépület áll. A dejiak közönyösen haladnak el a hatalmas öreg épület, a „Rákóczi-ház” mellett s talán nem is tudják, hogy a Rákóczi ház a megyeszékhely legrégebbi épülete. Jelenleg állami elemi iskola működik a százados falak között. Az épület vizes, dohos, egészségtelen. Ezért merült fel a terve annak, hogy lebontsák s helyébe modern, egészséges új iskolát építsenek a történelmi kövekből. Meglehet, hogy a lebontásra rövidesen sor kerül, s végleg eltűnik a föld színéről ez a történelmi multat jelentő százados palota.

INNEN KORMÁNYZOTT II. RÁKÓCZI GYÖRGY

Mikor épült? Pontosán nem lehet tudni. Az 1590-es években azonban, a feljegyzések szerint már rég állott tehát közel félezer éves lehet. Egy időben augusztianus rendbeli szerzetesek kolostorául szolgált 1599 körül Báthory Zsigmond tulajdona. A ház egyik erkélye fölé oda is vésette a Báthory-cimerét. Feljegyzések szerint Báthory Zsigmond sokáig lakott az emeletes palota termében. Később II. Rákóczi Gy. tulajdona, aki Dejen székelve kormányozza Ardealt és itt rendezte be fejedelmi udvarát.

Harcosok, főnemesek, udvari méltóságok, udvari vadászok, hivatalnokok népesítik be ebben az időben a Rákóczi palotát. A fejedelem itt tartózkodó napokat, fejedelmi hivatalos fogadtatásokat, itt tárgyal és itt készíti elő a szerencsétlenül végződött lengyel hadjárat tervét, mellyel a lengyel koronát akarta megszerezni.

II. Rákóczi Györgyöt a nép szerette. A román falvak népei „Rákóczi királyunk” (Craiu Racolța) és a mi „Rákócziinknak” (Racolța al nostru) nevezték el.

A lengyel hadjáratra Dejen szerelte fel hadait Rákóczi! A kis városka ezidőben valóban „történelmi napokat” élt. Csapattestekkel volt tele, hadiműhelyekkel, ahol serényen kovácsolták a fegyvereket. A fegyverkezési iram következtében a helyi vas fém, szabó és cipész ipar hihetetlen lendülettel feljavult.

A szerencsétlen hadjárat után a fejedelem ismét deji palotájába vonult vissza.

A HALLEREK ÉS A VAIDÁK BIRTOKÁBAN

A 18-ik században, Mária Terézia alatt a Rákóczi ház a Haller család tulajdonába ment át. Ezért nevezik egyes törté-

nézek „Haller palotának” is. — 1848 után pénzügyi hivatalokat telepítettek termeibe.

1860 körül alparéti Vaida János (Vaida Voivod nagyapja veszi meg).

A Vajda családtól nemsokára megvásárolja Dej város vezetősége és iskolákat telepít falai közé.

Elemi iskolák és polgári iskolák működtek falai között. A világháború alatt bírósági munka is folyt az öreg termekben.

1891-ben, május 8-án tűz ütött ki a Rákóczi palotában s az épületben nagy károkat okozott.

A farészek és a fatetők teljesen elégték. Helyrehozták. Ez a mostani alakja.

Jelenleg még csengő zug végig a Rákóczi ház folyosóin. Áll a két erkély, ahonnan a fejedelem sokszor szólott a néphez... azokban az időkben, — amikor a szőke Someş egyik ága pont a hátsó erkélye alatt rohant nagy zugással tovább... — Állnak a szobák, ahol a fejedelmi udvartartás népei mozogtak... Holnap lehet, hogy véglegesen lebontják és az öreg kövekkel történelmi idők tanuja tűnik el a deji kispiacról.

HIREK

HALADNAK A KORRAL
A GÓLYÁK IS. Különös tünémenyt figyeltek meg egy csehországi község lakosai. Az egyik kéményen székező gólyapár, amely mindeddig csörében hozta a közeli folyóból a vizet fiainak, hirtelen ujtást vezetett be az élélmzés terén. Valahonnan egy bádgedényt kerített a két élelmes állat és most felváltva evvel a csörukben járnak a folyóhoz vizet méríteni, így itatva meg fiaikat. Ezekután már igazán nem mondhatjuk, hogy a gólyák nem haladnak a korral. Hisz a munkalegyszerűsítés valóságos fordí diadali ez az ötlet, ahogyan az élelmes hosszalábuk megoldották az ő problémájukat.

Elitelt postautalvány hamisítók. Talposin Dumitru egyetemi hallgató, Istrati Emilian egykori szerzetes, Sandu Maria a Gai-i postahivatal volt vezetője és Stefanescu Maria postautalványokat hamisított és ilyenformán 207.238 lejell károsította meg a postát. Az aradi törvényszék Talposin Dumitrut és Istrati Emiliánt fejéknént 2 esztendei börtönre, Sandu Máriát és Stefanescu Máriát pedig egy-egy hónapi fogházra ítélte. Az ítéletábla az elsőfoku ítéletet jóváhagyta.

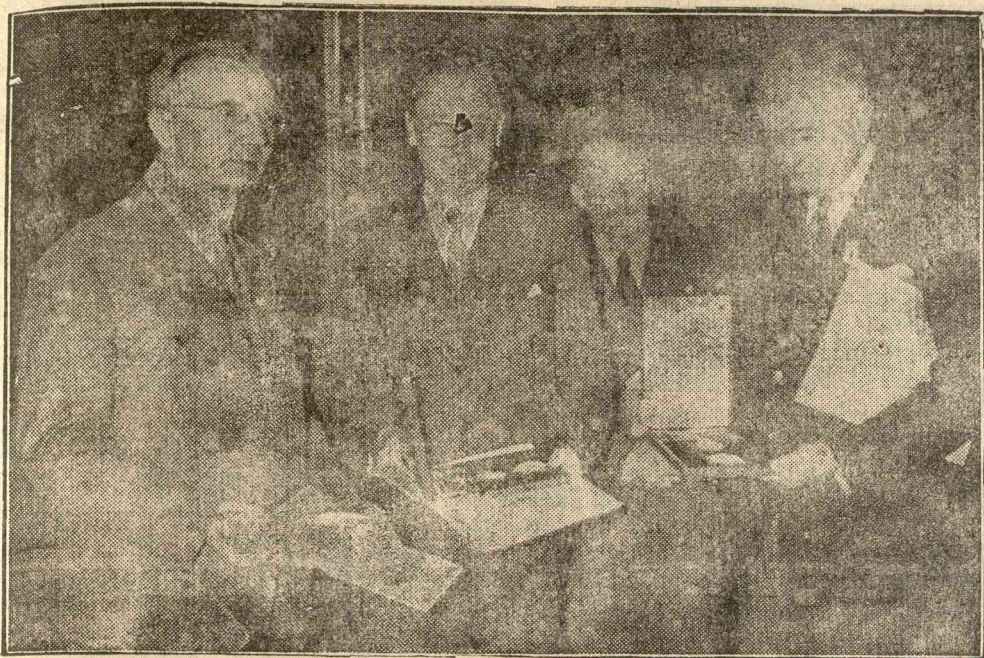
Gazdát cserélt a Morning-post. Londonban a Morning-post című konzervatív párti lap gazdát cserélt. A lapot megvásárolta Camrose lord, a Daily Telegraph és a Sunday Graphic tulajdonosa.

Borzalmas szerencsétlenség Ghiorcon. Sulyos kimeneteli szerencsétlenség történt Ghiorcon. Takács Géza 60 esztendő Páncotai lakos Aradra készült és a Podgoriai villamoson utazott Ghiorocig, ahol tudvalevőleg az elágazásnál át kell szállni az Arad felé induló szerelvényre. A szerencsétlen em-

ber történetesen arra a villamosra ült fel, amely Radna felől érkezve, Páncota felé visszaindult. Már akkor vette észre tévedését, amikor a villamos mozgásban volt. Sürgős dologra való tekintettel elhatározta, hogy kiugrik a villamosból és így próbálja elérni az aradi szerelvényt. Az ugrás azonban rosszul sikerült. Takács Gézát elkapta a kocsi, mindkét lába a kerek alá került, amelyek lábait lemetstették. Haldokolva, külön villamossal szállították Aradra.

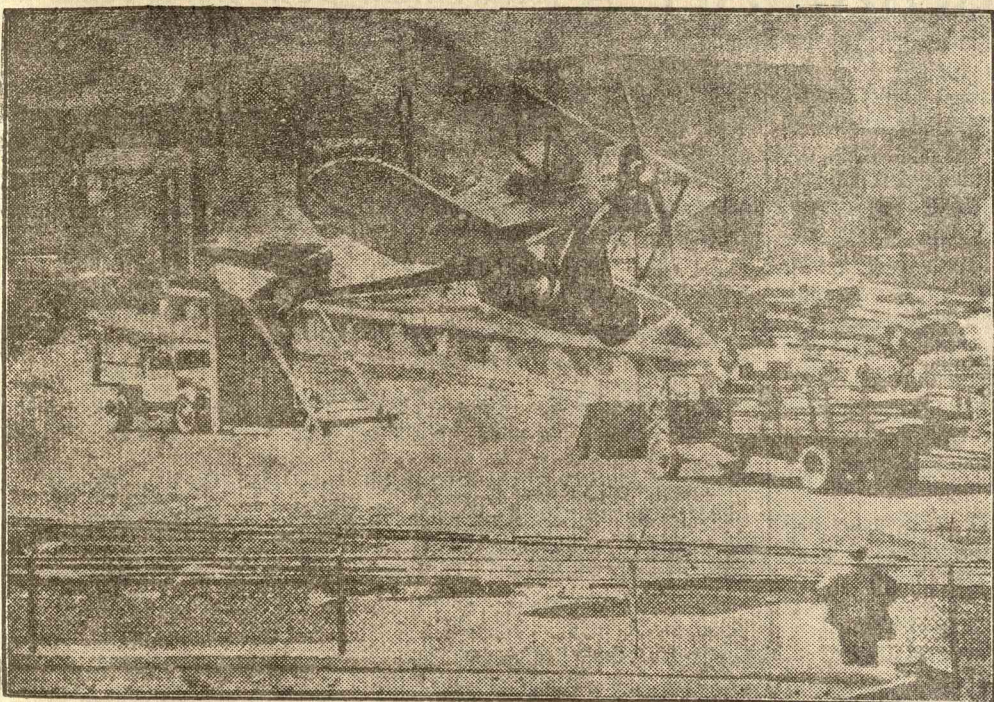
Lezuhant a felvonógép. A Rotterdam közelében levő kiln hursti bányában tegnap egy felvonógép, amelyben 18 bányász igyekezett munkája végeztével a napvilágra, 800 méternyi mélységbe zuhant. A bányászok egy része meghalt. Többen súlyosan megsebesültek. A halottak számát egyelőre nem tudják pontosan.

HATÁROZOTT PECH üldözte Frunzanescu diákok, aki rájött, hogy a kereskedelmi minisztériumnak van egy adományalapja. Kérvényt irt, szorult anyagi helyzetére hivatkozott, mire a vezértitkár ráírta „500” lei aprobat” döntését. Frunzanescu örömmel sietett a minisztérium pénztárába és azonnal megkapta az öt darab százast. A kérvénnyel először kétnaponta jelentkezett a pénztárnál és mindannyiszor megkapta az öt száz leit, amíg bentartották a kérvényt. Erre új kérvényt készített, melyre ráhamisította a vezértitkari döntést. Itt állott be a pech, mert felismerték a hamisítást, — Frunzanescut pedig bíróság elé állították, amely család címen egy évi fogházra és az eddig ötszáz lejes részletekben felvett 5.000 lei visszatérítésre ítélte.

Az „agy tröszt”

Roosevelt elnök köré csoportosult szenátorokat „agytröszt”-nek becézik az amerikaiak.

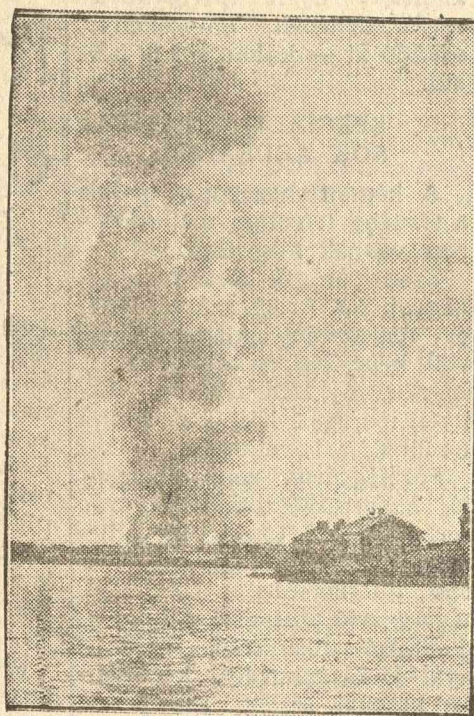
Egy helyből felszálló repülőgép

Amerikában újfajta repülőgéppel kísérleteznek, mely nem „nekifutásból” hanem egy helyből száll fel.

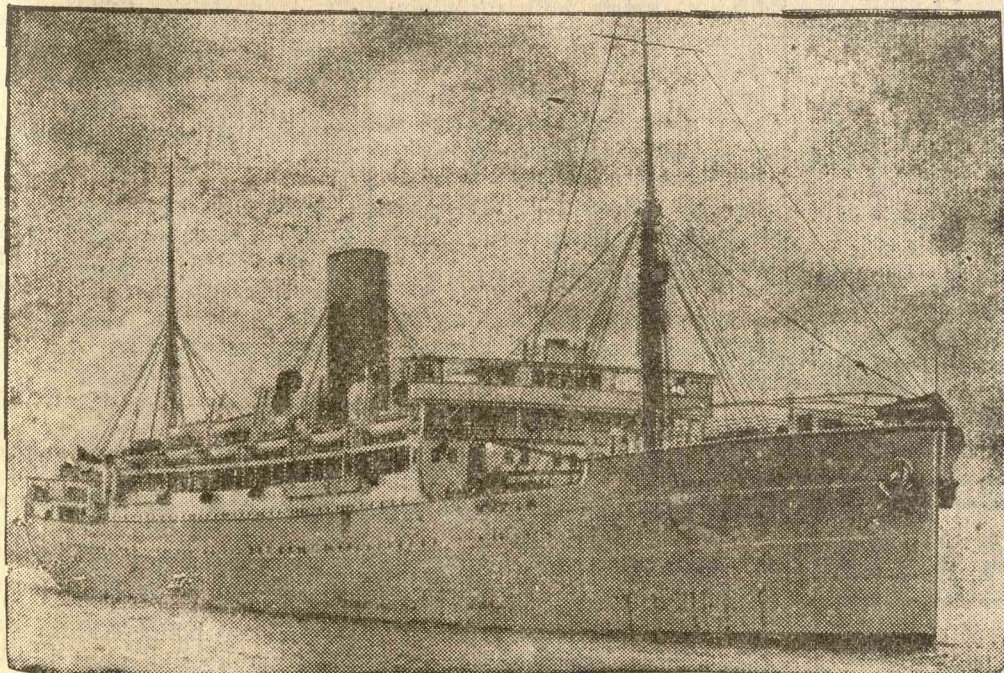
Az artista-világszövetség

elnöke Hubert Wilkins feleségével.

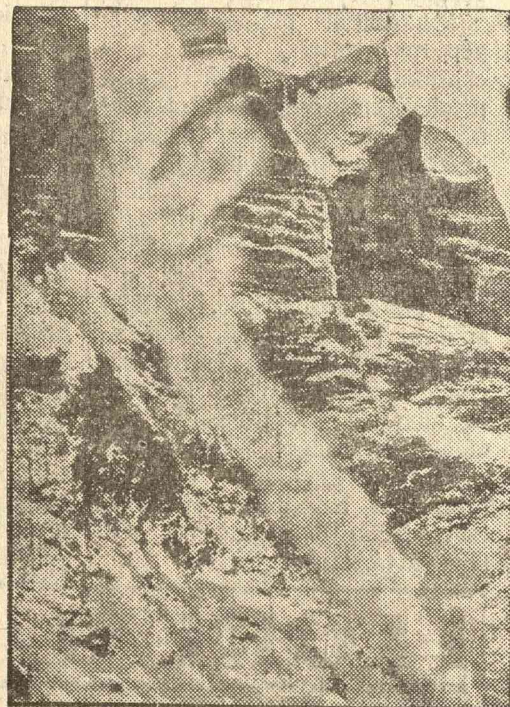

Az égő petroleum-szonda

Egy svéd szigeten petróleumot fedeztek fel. A petróleumkut meg is gyulladt s az égő szondát csak nehezen sikerült eloltani.

Angol hadihajók spanyol vizeken

Lavinna

Ritka természeti tűnemény a füst lavinna, mely napokon zudul a völgybe.

A régi munkakönyv nélkül is

kapható munka és mesterkönyv azokban a szakmákban, melyek nem voltak tanoncévhez kötve

Alaposan tisztít és nem támadja meg a fog zománcát az

Ordo
F O G P É P

A munkaügyi minisztérium tegnap újabb nagyfontosságú utasításokat küldött az oradeai Munkakamarához a munkakönyvek és iparigazolványok becsérlésére vonatkozólag. Az utasításokat az alábbiakban ismertetjük.

1. A gőz- és motorgépészek és fűtőkre vonatkozólag, akiknek működési engedélyeit eddig az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium mellett működő szervek bizottságai állították ki, az 1936. április 30-ig kiállított ilyen iparigazolványok ellenében munkakönyv adandó ki — külön vizsga nélkül.

SPECIÁLIS UTASÍTÁSOK ARDEALRA:

A képzéshez kötött iparok a törvény 1. számú mellékletében vannak felsorolva.

Ezen iparágak közül azonban nagyon sok Ardealban az 1884. évi ipartörvény alapján nem volt képzéshez kötve az új ipartörvény kihirdetéséig. Az ilyen iparágak között a legfontosabbak a következők:

Posztógyártó, zongorahangoló, hangszerkészítő, aszfaltozó, sörkészítő, betonos, fagyaltkészítő, himző, turógyártó, cukrász, kucsmakészítő, üstkészítő, téglagyártó, kaptafakészítő, — gumvizó-vulkanizáló, kartongyártó, kazánkovács, kerámista, katonai szabó, filmoperatőr és gépész, ortopéd-cipész, fűtőgép-vezető, fűzőkészítő, játékgyártó, bőröndös, desztilláló, kádár, építő elektrotechnikus, vezető elektrotechnikus, villanyszerelő, fayance-készítő, művirágygyártó, kalorifer-fűtő, gőzgép-fűtő, ablakos, keretező, lámpakészítő, bélkészítő, gőzgép mechanikus, turbina mechanikus, gáz-, Diesel-motor mechanikus, cséplőgép mechanikus, stb. bányász, szálami készítő, molnár, gombgyártó, nikkelező, szegecselő, tükörgyártó, fazekas, bocskorkészítő disztó, orthopéd-mechanikus, parkettező, kövező, halász, díszítő-festő, fűtőgyártó, patkókovács, reszelőgályos, csontszőrész, vasesztorgályos, forrasztó, kárpitos, butorasztalos, rotációs nyomdász, betűszedő nyomdász, köszörűs, vasöntő, bronzöntő, betűöntő, cserepes, esernyőkészítő, mészégető, cukorgyártó, cinkograf, stb.

Azok, akik a fenti iparágak egyikét üzik Ardealban — írja a minisztérium — nem végezték el a tanoncéveket, nincs tehát munka-, vagy mesterkönyvük, vagy más iratuk, mert semmiféle előző törvény nem kötelezte őket ilyen iratok beszerzésére. Ezért a minisztérium úgy határozott, — hogy

a transilvaniai munkások és iparosok, akik a fenti kategóriákhoz tartoznak, nem

kötelesek régi munka-, vagy mesterkönyvet benyújtani, új könyvet azonban mégis kaphatnak a következő képpen:

Munkakönyvet kaphatnak — iratok alapján: a) a szakiskolák végzett növendékei és azok akik főnöki bizonyítvánnyal igazolják, hogy legalább 3 év óta dolgoznak a szakmában. — Ha ilyen bizonyítványt bemutatni nem tudnak, vizsgát kötelesek tenni.

Mesterkönyvet kaphatnak a mérnökök, a szakiskolák végzett növendékei és azok, akiknek saját műhelyük volt az új ipartörvény kihirdetése előtt, amelyben saját maguk dolgoztak és iparigazolvánnyal is rendelkeztek, végül azok a munkások, akik igazolják, — hogy 10 év óta dolgoznak a szakmában, amelyből legalább 5 évig gyári szekció-vezető volt.

Mikor követelhet a férj tartásdíjat a feleségétől! A tönkrement pesti kereskedő póré földbirtokosnő-felesége ellen

Budapest, július 30. A tartás perek mozgalmas krónikájában is ritkán akadt példa arra, — hogy a férj követeljen tartásdíjat feleségétől. Gobos József 65 éves tönkrement pesti kereskedő most ilyen furcsa követeléssel lépett a bíróság elé: férjtartás címén beperelte 51 esztendőes feleségét. A különös perben a bíróság érdekes ítéletet hozott, amelyben megállapította, hogy mikor követelhet a férj tartásdíjat feleségétől.

Gobos József a bíróság elé terjesztett keresetében ezeket adta elő:

KI HAGYTA EL HÁZASTÁRSÁT?

— Özvegy ember voltam, — öt esztendővel ezelőtt újból megnősültem. Második feleségemnek Pestkörnyéken háza, birtoka volt, nekem pedig üzletem. Később feleségem tanácsára eladtam az üzletemet és amit kaptam érte, átadtam az asszonynak. Így fektettem be körülbelül 10.000 pengőt feleségem gazdaságába. Négy esztendeig nyugodt, zavartalan életet éltünk, nemrég azonban feleségem elhidegült tőlem és minden alkalmat felhasználva arra, hogy különválhasson. Én egy ideig türelemmel tartottam, végül azonban már elviselhetetlenek lettek számomra, kénytelen voltam őt otthagyni. Amikor külön éltünk, feleségem tudni sem akart arról, hogy vagyonaiból részesítsen. Ma bete-

gen, elhagyatottan, a legnagyobb moruságosabb helyzetben tengődöm, feleségem pedig jó módban él, közel ezer pengő havi jövedelme van. Ezek után arra kérem a bíróságot, hogy férjtartás címén havi 250 pengőt ítéljen meg számomra.

A férj keresetével szemben az asszony ezeket adta elő a bíróság előtt:

— Férjem előadása elejétől végig valótársaság. Amikor nőül mentem hozzá, már csak névleg volt a névén üzlete, — nyomasztó adósságai voltak s nemsokára mindenét elárverezték. Azóta én tartottam el. Később férjem betegeskedni kezdett és betegsége alatt annyira ingerlékenyen viselkedett velem szemben, hogy hozzártartozóim tanácsára otthagytam őt. Nem egyszer fordult elő, hogy férjem kést fogott rám, revolvert rántott elő. Életem állandó veszélyben forgott, ezért kellett különválnom tőle. Férjem később fiához költözött, ma is nála lakik, ő gondoskodik róla, — nem igaz, hogy bármiben is szükségét szenvedne. Férjtartási keresete teljesen alaptalan, ezért kérem a bíróságot, hogy azt utasítsa el.

CSAK AKKOR, HA...

A peres felek indítványára a bíróság széleskörű bizonyítást rendelt el. Ennek során

kihallgatta a házaspárt is. A férj kijelentette a kihallgatás során, hogy ő idős, beteg ember, fel sem tételezhető róla, hogy késsel, revolverrel támadt volna feleségére. Az asszony azonban fenntartotta állításait, tanukra hivatkozott: háztartási alkalmazottjára, a házbeliekre, akik a férj szangvinikus fellebbbeszáról tehetnek vallomást. A kihallgatott tanúk megerősítették a feleség előadását. A további bizonyítás során kiderült az is, hogy a férj hagyta ott feleségét és fiához költözött.

A bizonyítási eljárás lefolytatása után a bíróság Gobos Józsefet férjtartási követelésével elutasította és ítéletéhez érdekes indokolást fűzött:

— A férj feleségétől tartásdíjat csak akkor kérhet, ha teljesen vagy részben munkaképtelen és az együttélés megszakitását az asszony törhetetlen magatartása idézte elő. A bizonyítási eljárás során nem nyert beigazolást, hogy a körülmények fennforognak, ezért utasította el a bíróság Gobos Józsefet férjtartási követelésével.

Gobos József nem nyugodott meg az elsőfokú ítéletben, fellebbezett ellene, most a törvényszék fog dönteni: kell-e férjtartást fizetni Gobos József nének, vagy sem.

Halálos autószerencsétlenség érte Delius, a híres német autóversenyzőt

Berlin, július 30. Németország egyik legkiválóbb versenyzője, Ernst von Delius, — aki vasárnap a Németország nagydíjért rendezett nürnbergi versenyen súlyosan megsebesült, hétfőn reggel

meghalt a bonni kórházban. Delius kocsija, mint ismeretes, összeütközött Seaman angol versenyző autójával és Delius agyrázkódást és egyéb súlyos sérüléseket szenvedett, amelyekbe most belehalt.

FLOREAL-KRÉM

szeplő, májfolt, pattanás és más arctisztatlanságok ellen. Szépit, üdít, fiatalít. 1 tégly ára 40 lei. Főraktár:

PAP DROGUERIA

Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 9. Tel. 656. Naponta postai szétküldés

Különös kettős szerelmi tragédia Sibiuban

Vitriollal öntötte le szerelmesét -- utána beleugrott a víztartályba

Sibiu, július 30. A sibiui „Amilon” gyárban tegnap meg rázó szerelmi tragédia történt. Gross Márton 38 éves munkás rövid szóváltás után egy kan- na vitriolt öntött barátjának a 37 éves ugyanabban a gyár-

ban dolgozó Both Zsuzsanna- nak arcába. Both Zsuzsanna a vitriol okozta kintól eszmélet- lenül esett össze. Gross rémü- letében azt hitte, hogy megöl- te szerelmesét, felrohant a gyár harmadik emeletére, ahol a

gyár víztartályai vannak és belevetette magát az egyik tar- tályba. Holttestét 20 perc mul- va találták meg. Both Zsuzsán- nát igen súlyos sebekkel szállí- tották a sibiui kórházba.

Marlene Dietrichnek ellopták a táskáját a párisi állomáson

Marlene Dietrich megérke- zett Párisba és francia szokás- szerint a vonat vezetője kéz- fogásért tisztelgett előtte, mint mindig, amikor csak kiváló sze- mélyiségeket visz a vonatan. - Szép szokás. Őszintén demokra- tikus s ha a mozdonyvezető testi épségét nem kellene félt- eni, bátran kezet foghatna ve- le minden vonat minden uta- sa; elvégre az ő lelkiismeretes- ségétől és kötelességtudásától és éberségétől függ az életük. Marlene Dietrich nem fogott ve- le kezet. Lehet, mert hab- fehér kesztyű volt rajta és kétségtelennek látszott, hogy

a mozdonyvezető keze olajos. A mozdonyvezető erre elővette noteszét és megkérte, hogy ad- jon legalább egy autogramot. A művésznő kivételesen adott. Természetesen a körülötte álló nagy tömeg egyszerre notesz- erdőt bontott ki a helyzet kri- tikussá vált s talán még most is irná az autogramokat, ha nem jutott volna eszébe egy trükk:

— Valaki ellopta a kézítas- kámat.

Igy kiáltott fel, mire zavar- támadt s a művésznő megha- zudtolva a film vásznán tett vallomását, amely szerint: Ich

tin vom Kopf bis Fusse auf Liebe eingesellt, — mint vala- mi egérke megszökött a tömeg- ből s rohanásában hajsza! hi- ján feldöntötte az ugyancsak ezen a vonaton érkező Bonnet pénzügyminisztert. Feldönthet- te volna még a vonat három másik hírneves utasát, Gromov pilótát és két társát, kifullad- va, kimerülve érkezett meg végre szállodájába.

Nem lett volna egyszerűbb, ha kezet ad a mozdonyveze- tőnek?

Igaz, hogy ez nem trükk, de bizonyára emberibb gesztus lett volna.

Kik nyertek a rumbán?

A negyedik 100 szerencseszám. A negyedik rádiót a 9304., a negyedik varrógépet a 7181., míg a negyedik kerékpárt a 3216 szám nyerte

Alábbiakban közöljük a nyá- ri „rumba” ajándék akciónk negyedik 100 szerencseszámát. 3+1 lámpás rádiót nyert: 9304.

Varrógép: 7181.

Kerékpár: 2316.

Női ruhaanyag: 7041, 1917, 8347.

Nyári cipő: 4170, 7311 1667 8155 6857 2620 5360 4308 2762 5290 2769 3204 6296 5198 5745 7598 7567 2564 7238 3794 1123 8835 1144 8891.

Két pár férfizokni: 3089 4551 1489 7823.

Két pár női harisnya: 3628 4318 1907 8680 2255 1142 1620.

Likőrszerviz: 588 4908 5819 5989 4835.

Ridikül-öv garnitúra: 5243, 2706 1989 5983 5265.

Vajtartó: 6196 1502 9157 6814.

Fésűgarnitúra: 3752 2760, 4955 4626 5333.

1 kg. cukor: 3454 3514 1293, 3341 2112.

Kölni-puder garnitúra: 2508 3087 4040 7026 8660 6873 8713 6539 3788 2259 8885 8882 1608 9089 2144.

Hat darab fénykép: 2915, 7584.

Férfi sporting: 5260 8479 5276 1044.

Női nyári pullover: 1520 8828 3473 9301 3819.

Virágváza: 3007 7691 9144, 5724 897.

Cukortartó: 6188 9567 8661 6322.

A huzások a befejezéshez kö- zelednek és holnap számunk- ban közöljük az utolsó 100

nyerőszámot. Ismételtén közöl- jük, hogy a nyereményeket keddtől, augusztus hó 3-ától kezdődőleg át lehet venni a kiadóhivatalban. A vidéki nye- rőket kérjük, hogy nyerőszá- maikat a bizományosnak adják át, mert így hamarabb jutnak hozzá ajándék nyereményükhöz miután az egyes helységekben nyert ajándék tárgyakat egy- szerre, egy csomagban expediál- juk.

Szörnyű hajótűz az Atlanti Oceánon

Baltimore közelében, a kikötőtől mintegy 25 kilométer- re a nyílt tengeren kigyulladt a City of Baltimore nevű utas- szállító gőzös. A tűz pillanatok alatt ellepte a hajót. A dróttalan táviró segélyhívásaira öt segélyhajó sietett a hely- szinre, azonban már alig tudtak egyebet tenni, mint a men- tőcsónakokról és a tengerből felszedni az utasokat. Eddig 2 halottat találtak meg, a sebesültek száma egyelőre ismeret- len, de mindenesetre igen nagy.

Roosevelt elnök intézkedésére repülőgépek cirkálnak a szerencsétlenség helyének közelében, hogy a még esetleg hullámokkal küzködő menekülteket meg tudják menteni.

Álarcos banditák sortűzzel támadták meg egy kereskedő házat

București, július 30. A Cer- năuți melletti Sucuvar község- ben öt álarcos bandita betört Mandel Izig jó módú kereskedő házába és az álmukból felriasz- tott házaspárt felszólították, — hogy adják át nekik pénzkész- letüket. Mikor a házaspár meg- tagadta a banditák kérését, akkor bántalmazni kezdték őket. A kiáltozásukra felébredt a család két férfitagja, a 20

és 25 éves Mandel testvérek s besiettek a szobába, hogy szü- leik segítségére legyenek.

A banditák sortűzzel várták a két testvért, akiket agyonlöt- tek, majd feltörték a szekré- nyeket, ahonnan 75 ezer lej készpénzt és 300 dollárt rabol- tak el és elmenekültek.

A csendőrség a rablótáma- dás ügyében bevezette a vizs- gálatot.

Feljegyzésre érdemes

hogy Románia harmadik le- hetett volna a vivás világver- senyében, ha csakugyan a leg- jobb csapatát viszi ki a mér- kőzésre. Hanem mint tudjuk, ezeket a kérdéseket zöld asztal- nál intézzük, kevésbé a sport- mint egészen más szempontok- szerint. Viszont az is igaz, — hogy a vivásban Románia ed- dig számításba sem jött, előre- törése a negyedik helyre így is nagyjelentőségű, minden di- cséret és elismerés megilleti tehát azokat a fiukat, akik fel- küzdöttek a negyedik helyre az ország sportbecsületét, de azt hisszük, ezeknek a sport- embereknek is fájdalmas az hogy csupán zöldasztali suskus- nak és elspekulált kombiná- cióknak köszönhetik, hogy még egy lépéssel nem vetették meg a lábunkat a nemzetközi sport- elismerésében. Nem olyan eset éppen, mely „vért kíván” de minden esetre elég ahhoz, hogy konzekvenciákat vonjanak le belőle mindazok, akik a kér- dést szívükön viselik. Ófelsége külföldi tárgyalásai alkalmával a külföldi lapok meleg szim- pátiáját tapasztaltuk. Ez a szimpátia — és ezt büszkén láttuk — túl ment a külföldi lapoktól szokásos megnyilvánu- lásokon, melyet minden külföldi uralkodóval szemben tanusita- nak. A legtöbb lap úgy üdvö- zölte az uralkodót, mint mikor személyes ismerőse küldi a viszontlátás örömteli és hódoló hangjait. Ez a megnyilvánulás, meg is írták, a sport világsze- retete ismert istápolójának és patronusának szölt. S azok a fényes kereskedelmi eredmé- nyek, melyek az uralkodó tár- gyalásait kísérik, következmé- nyei ennek az általános sajtó- hangnak. Ime ez a sport sze- repe egy ország életében. Ezért kell komolyan vennünk azt a „csapást”, hogy nem kerültünk harmadik helyre, mikor odake- rülhettünk volna s ezért kell a komoly következményeit levon- niok azoknak, akik ezt okoz- ták. Ugy mint a politikában, a kudarcnak itt is egy követke- zménye lehet, távozás a pozí- cióból és az utódoknak más po- litika-választás.

Huszonkét ház gyulladt ki Galatában

Galati július 30. Ma dél- után nagyarányú tűz pusztított Froin Davidovics galatii lakos Sorei ucca 49 szám alatti la- kásán. A tűz olyan gyorsan terjedt tova, hogy egy órán be- lül számos szomszédos ház is lángba borult. Este 8 óráig 22 ház fogott tüzet úgy, hogy táv- beszélőn kérték a brailai tűz- őrség segítségét. Kiderült, — hogy a szerencsétlenséget egy felrobbant lámpa okozta.

Polom árban vásárolhat

Sérli és női szövet **maradéko- kat** öltönyre, kabátira, nadrágra, kosztümre, comple és szoknyára. Vászna, damasztok, asztalne- mtek, mosók és kis maradékok érkeztek.

STEINER

maradékos Oradea, Calea Vic- toriei No. 3., udvarban.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szögig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jeligével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő.

ÁLLÁS

Jömegjelenésű intelligens ügynök akvizíciós munkára, privát házak látogatására, garantált legkevesebb 4000 lei havii jövedelemmel felvétetik. — Cim a kiadóban. 2022

Munkásnők felvétetnek Leicher szörmeárugyárba. Str. Aprilie 9. 2540

Mindenek, munkabíró bejáró szakácsnőt felvesszünk azonnal. Komsa nővérek, Bul. Reg. Föld No. 22. 2541

Házvezetőnő bejáró, főzőnői állást keres Cuza Voda 73. — Kapu alatt jobbra. 2542

Seleus község részére bevezetett helyekre keresünk, Magyarország árusítására jó kéréssel, megbízható újságárust azonnalra. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 2537

Perfektül főzni tudó jobb nő csakis teljesen megbízható felvétetik kisebb uricsaládhoz. Kellemes állandó nyugodt otthon és jó fizetést nyújtunk. Vidéki előnyben. Cim a kiadóhivatalban. 2536

Jó bizonyítvánnyal minden főzőnőnek elmennék. Iosia telep 35 ucca 11 szám Varga. 2535

Biciklizni tudó fiatal megbízható bolti szolgát felvesszünk. Cim a kiadóban. 2491

Rádió műsor

SZOMBAT

București. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek tőzsde árfolyamok, vizárlásjelentés. 13.40: Gramofonlemez. 13.25: Sport hírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Katonazene. 22.45: Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és

HALÁLOS SZERENCSET LENSÉG A VISZTULÁN. Megrendítő szerencsétlenség történt a Visztulán, jelenti egy varsói távirat. Két 14 éves kisfiú a folyó partján ment halászni éjszaka idején. Vihar lepte meg őket és a gyermekek a folyó egyik mellékágának medrében húzódtak meg. Az esőtől megdagadt víz következtében a part beomlott, a földtömeg pedig agyonnyomta a szerencsétlen gyermekeket, akiknek holtteste még meleg volt mikor keresésükre indult szüleik megtalálták.

Hatvanmillió postabélyeg készült mindennap Amerikában.

Varrodába kifutó és tanuló leányok felvétetnek. Walfis, P. Stefan cel Mare No. 7. 2534

Ön beförő és tolvaj

ellen védi házat, ha „Argus” zárbiztosítót vesz. Minden zárhoz alkalmas. — 1 db. 35 lei. — Főlerskat: 2534

Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul 2. Telefon 8-92. — Vidékről az összeg beküldését bélyegeken kérem.

VÉTEL-ELADÁS

Bálaie-i községben a falu közepén egy három öles jó göré eladó Grossnál. 2471

Eladó 4 lámpás telepes rádió. Mindenféle asztalos munkát vállal Biró asztalos, Seleus. 2533

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Fásztör papirkereskedésben.

LAKÁS

Kiadó két szobás, előszobás, konyhas speizos lakás pincével és padlással. Str. Cipariu 14. 2520

KÜLÖNFÉLE

Vasárnap este Bara Félix-Elefánt vendéglőben, disznótóros vacsora lesz. 2539

franciául. Utána: Közlemények Budapest I. — 7.45: Torna. Utána: Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Előolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Pető Imréné énekel. 19: A rádió tárgysorsjáték ismertetése — 20.15: Katonazene. 20.45: „Az ipari szervezetek külföldön és hazánkban” 21.30: „Holnap reggel” Tragikomédia. 23.20: Hírek. 24.25: Megemlékezés Liszt Ferencről halálának évfordulóján. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Az Egyesült Államokban hatvanmillió postabélyeget nyomtatnak, másfélmillió dollár értékben. Évente tizenhárom millió dollár értékű bélyegyet készítenek, amihez több ezer tonna papír, 270.000 tonna tinta és több tonna festék szükséges. — Nemrég kelt kimutatás szerint Amerika lakói átlag 60 bélyegyet használnak el évente, ez a szám azonban jóval kevesebbre csökken, ha tekintetbe vesszük a nagy kereskedelmi házak fantasztikus bélyegfogyasztását.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA

Ujabb letartóztatások

a kipattant francia kémkedési botrány miatt

Páris, július 30. A nagy franciaországi kémkedési botrány egyre hatalmasabb hullámokat vet. A rendőrség napokkal ezelőtt fegyvercsempészség gyanújával elfogta Jean Steller mérnököt, akiről aztán kiderült, hogy a kémkedés központjában állott. Ugy jöttek rá a kémkedéseire, hogy különböző légi felvételeket találtak lakásán, amelyekről megállapították azt is, hogy azoknak több példányát egy idegen nagyhatalom szolgálatában álló repülőtisztnek juttatta el. Találtak nála fényképet francia repülőgépekről és hadihajókról.

Az íróasztalának fiókjában fényképet találtak, amelyen pontosan le volt rajzolva a Maginot vonal és az erődítmények. Találtak mindezenfelül egy titkos listát a Metz, Dijon, Strassbourg és Chammonix környékén dolgozó ügynökök neveiről. Őrizetbe vették a nyomozás alapján két fiatal francia repülőtestet és egy magasrangú katonatiszt feleségét. Balliban is letartóztattak egy francia pilótát. A belga katonai hatóságok a leleplezések nyomán szintén vizsgálatot indítottak és egy Simon nevű tüzérváclárt letartóztattak Liègeben.

SPORT

50.000 lejre emelik a divíziós csapatok kaucióját

Az eddigi divíziós csapatok 30.000 lej garanciát tettek le a Szövetséghez, ami az esetleges deficit, tartozás stb. fedezésére szolgált. Most, mivel a rizikó nagyobb lett, ezt az összeget felemelik. A kaució 50 ezer lei lesz. Az A. divíziós

csapatok még csak ki tudják pótolni ezt az összeget, de felvetődik a kérdés, hogy a szegényebb csapatok, amelyek — most kerültek be az A. divízióba, honnan teremtik elő ezt a pénzt?

Összeállították az atlétikai válogatott keretet

A jövő hét folyamán magyar és jugoszláv atléták látogatnak el az országba. A mérkőzések-re már összeállították a válo-

gatott keretet, amelynek tagjai meg fognak ütközni a külföldi atlétákkal.

Románia kardcsapata negyedik a világbajnokságban

Két román versenyző jutott az egyéni világbajnokság középdöntőjébe

Páris, július 30. A kardcsapatvilágbajnokság versenyei befejezést nyertek. A világbajnokságot Magyarország nyerte. Románia csapata, amely a négyes döntő mezőnyébe került, a döntőben három vereséget szenvedett és így a világbajnokság negyedik helyét foglalta el, ami azonban így is igen értékes teljesítmény.

A döntő küzdelemben Románia előbb Magyarországgal került szembe. Győzött a magyar csapat 12:4 arányban. Majd Olaszország — Románia 13:3. Németország — Románia 11:5. Végül pedig Magyarország — Olaszország 10:6. Így az eredmény a következő: 1. Magyarország 2. Olaszország 3. Németország 4. Románia.

A román vívóegyüttes a harmadik helyért a németekkel küzdött. Németország összeállítása ez volt: Eisenecker, Esser, Heim és Casmir. A román csapat összetétele: Marinescu, Altman, Man, Raicu. A rutinosabb német vívók nagy harc

után már 9:4 arányú vezetésre tettek szert és ezzel bebiztosították a harmadik helyüket, — amikor a hátralevő három aszszót is levívták és sikerült is 9:7-re csökkenteni a németek győzelmi arányát.

Ma egyébként megkezdődött a kard egyéni vívó világbajnokság selejtezője. A benevezett 42 versenyző hat csoportban vívott, feltűnést keltett, hogy Marzi nem indult az egyéni küzdelmekben. A román versenyzők közül Marinescu és Burlacu kerültek az elődöntőbe.

2 román és 6 magyar versenyzőn kívül a középdöntőbe jutott 3 német 3 olasz, 2 csehszlovák, 1 argentin és 1 belga versenyző. Érdekes, hogy a selejtezők során az öt olasz versenyző közül kettő kiesett.

A CAO vasárnap nyit szezont

A CAO labdarúgó csapata vasárnap Oradeán barátságos mérkőzést játszik az Olimpia együttesével.